

TELEGRAMMI I POZDRAVI

TELEGRAM PAPI IVANU PAVLU I ODGOVOR

Papa Giovanni Paolo II
Città del Vaticano

Beatissime Pater,

Profugorum et calamitate immanissimi belli afflictorum problemata in cura pastoralis considerantes – episcopi et sacerdotes Ecclesiae Dei in Croatia et Croatarum gente – coadunati in XXXIII Hebdomada theologico-pastoralis – a Facultate theologica Zagrabiensi apparatus – Sanctitati Vestrae fidelissimum expriment animum – et gratissimi cordis sensus pandunt pro paterna et sollerti cura – qua in sollicitudine pro universa Ecclesia – pacem et incolumitatem patriae nostrae Croatiae – et vicinae Bosnae et Hercegovinae – tanto amore et apostolica actuositate promovetis – sicuti etiam conventus pacis in Assisio s. Francisci praeclare demonstravit.

Benedictionem Apostolicam pro se, pro patria, pro tanto profugorum numero exoptantes Dei O.M. protectionem pro Sanctitate Vestra exorant

Zagreb, 26. ianuarii 1993.

Franciscus Card. Kuharić

Città del Vaticano
Emmo Card. Franjo Kuharić
Kaptol 31 pp 553
41000 Zagreb

Libenter sane recepit beatissimus pater episcoporum sacerdotumque istis in unum congregatorum ad theologico-pastoralem hebdomadam XXXIII celebrandam fidele obsequium iisque omnibus optima quaeque ominatus cum eis attollit preces ut omnipotens Deus pacis domum dilectis Croatiae enixas Bosniae Hercegovinaeque filiis tribuere dignetur dum caelestium munerum condiliatricem apostolicam benedictionem peramanter impertit

*Angelus card. Sodano
a secretis*

OSTALI TELEGRAMI

Pozdravljam sve sudionike tečaja. Želim da i on pomogne olakšanju života izbjeglicama i prognanicima te im učvrsti nadu u što skoriji povratak na rodna ognjišta.

Nadbiskup Jurić

Pozdrav i blagoslov i uspjeh s proširenog zadarskog oslobođenog područja.

*Nadbiskupi Marjan Oblak
i Ivan Prendja*

S otoka Hvara, Brača i Visa gdje su još uvijek brojni prognanici i izbjeglice, organizatorima tjedna i nazočnim djelatnicima pozdrav uz želju da tema i druženje bude svima izvor dobrih radosti.

Biskup Slobodan

POZDRAVI

To je tema koja je, moramo reći nažalost, vrlo aktualna u vrijeme u kojem živimo. U prošlih 18 mjeseci nekoliko je milijuna ljudi na ovim prostorima, gdje se i naša domovina nalazi, moralo napustiti toplinu rodnog i vlastitog doma i poći u izbjeglištvo, u nepoznatu sudbinu, često u beskućništvo, neimaštinu, glad i studen, što je za mnoge postala i bila životna pogibelj.

To je stanje doista pravi izazov Crkvi da pokaže i potvrdi ozbiljnost shvaćanja Isusovih riječi, kad je želio da ga ljudi prepoznaju u onima koji trpe, u gladnima i progonjenima. Hvala Bogu, Crkva je – kod nas i u drugim zemljama Europe i svijeta – doista shvatila Isusove riječi i uznastojala ublažiti tu ljudsku bijedu.

No, uz praktičan rad sigurno je potrebno i teorijsko razmišljanje, doumljivanje i ohrabrivanje, kako bi svakidašnja djelatnost na terenu bila što uspješnija. Vrijedno je, stoga, da i takva tema bude predmet razgovora i raspravljanja na jednom teološko-pastoralnom tečaju, da bi onda i djelatna pomoć, ali i molitva, bila što obilnija.

Zato želimo svim predavačima vodstvo Duha Božjega, a svim sudionicima otvoreno srce za svaku dobru i plemenitu riječ.

U ime Filozofskog fakulteta i Filozofsko-teološkog instituta Družbe Isusove u Zagrebu

*Prof. dr. Ivan Macan D.I.
dekan Filozofskog fakulteta
Filozofsko-teološkog instituta Družbe Isusove
Zagreb*

Pred nekoliko godina imao je mons. Vladimir Stanković predavanje na Visokoj bogoslovskoj školi u Rijeci o prognanicima i izbjeglicama. Da bi ilustrirao važnost toga problema za Crkvu, navodio je primjere iz nekih dalekih krajeva i zemalja. Danas, nažalost, ne trebamo posezati za tim primjerima. Imamo ih dosta u svojoj domovini.

Treba pozdraviti ovakve inicijative, koje su nikle na temelju naših nasušnih potreba i traže smisao, božanski logos u postojećim nevoljama cijeloga našega naroda.

Navikli smo slušati pouke da treba misliti europski, pače svemirski. Međutim, okolnost da je stvorena samostalna hrvatska država, kao i nevolje koje su snašle naš narod, sve nas potiču da što intenzivnije mislimo hrvatski, da u mislima imamo cijelu svoju domovinu i narod koji u njoj živi, ili bi to htio a još sada ne može. I kad se u Zagrebu misli na Slavoniju, Dalmaciju i Istru – da se ne misli tek zagrebački nego uvijek hrvatski, ali ni ti krajevi da ne misle samo slavonski, dalmatinski ili istarski – nego hrvatski. Ne mislim tu samo na Hrvate, nego na sve one koji žive u Hrvatskoj. Ovaj Tjedan je zoran primjer toga mišljenja Hrvatske, jer je problem koji obrađuje danas svehrvatski problem.

Mi smo u Rijeci, na svojem Teološko-pastoralnom tjednu obradili također jedan svehrvatski problem: Naša Crkva između patnje i obnove. Osnovni je cilj Tjedna bio: kako ovu našu patnju pregolemu povezati s Kristovim križem, pa da onda dobije životvornu snagu za bolju budućnost. Svoja razmišljanja donijeli smo ovamo, na ovaj Tjedan, u prvom broju našega Riječkog teološkog časopisa. Trudili smo se da upravo za ovaj skup priredimo svoj časopis. Već sami glavni naslovi jasno očituju da smo se trudili da u svjetlu božanskog LOGOSA tražimo smisao u cijeloj našoj hrvatskoj Golgoti. Pred sličnim zadatkom nalazi se i ovaj Teološko-pastoralni tjedan, koji u ime VBŠ u Rijeci te ostalih afiliranih škola KBF srdačno pozdravljam i želim mnogo uspjeha u radu.

*Dr. Mile Bogović
Visoka bogoslovna škola
Rijeka*

Papa Ivan Pavao II. u jednom govoru prognanicima na Filipinima (21. veljače 1981 /AAS 73 (1981), 390/), nazvao je pojavu progonstva i izbjeglištva »možda najvećom tragedijom, među svim ljudskim tragedijama, u našem vremenu!«

I ta pojava i tragedija prati nas, evo, već dvije godine. Milijuni ljudi otjerani su sa svojih ognjišta; tisuće i tisuće nalaze se još po logorima, zatvorima, i ne zna se gdje su.

Tisuće i tisuće prognanika našlo je utočište u našoj domovini, u drugim krajevima, u tuđim zemljama. Milijuni ljudi izgubili su topli dom, zavičaj, domovinu!

Kao narod, zajednica i Crkva u Hrvata osjećamo se pozvanima da primimo, prihvatimo i zaštitimo sve koji su progonjeni, ugroženi; koji su izgubili sve i koji spašavaju život.

Time svjedočimo svoju pripadnost Bogu i Isusu Kristu; svoju pripadnost kršćanskoj vjeri i Crkvi Katoličkoj, Crkvi raširenoj po cijelom svijetu, Crkvi koje je poslanje i poziv univerzalan!

To je i znak da slijedimo učenje i preporuke Sv. Oca, koji je prošle godine, u poruci za *Svjetski dan migranata* pozvao sve Crkve, vjernike »da razmisle o problemima, vezanim uz prognanike i izbjeglice; da se posvijeste svi dramatični vidovi njihova stanja i da se potiče i unaprijedi osjetljivost i solidarnost sviju, prema njima« (Tekst objavljen u *Osservatore romano*, 2. 8. 1992.).

Danas postoji na svijetu više od 17 milijuna prognanika i izbjeglica. I naši prostori, i područje zlosretne bivše Jugoslavije, nose neslavni rekord, gotovo tri milijuna ljudi raseljenih, prognanih, izbjeglih.

Dok, s jedne strane, možemo reći da smo učinili dosta; da smo se pobrinuli i nastojali osigurati smještaj svima koji su nam došli, dotle, s druge strane, pozvani smo na neprestanu solidarnost i razvijanje osjetljivosti, te sve bolje rješavanje i olakšavanje njihovih prilika.

Crkva, koja je »*Učiteljica istine*« i »*Učiteljica čovječnosti*« kako se sama naziva, mora i treba učiniti uvijek više i bolje.

Stoga i ovaj Tjedan i tema koju je organizator odabrao – neka bude plodno i uspješno razmišljanje o tom velikom, dramatičnom i općeljudskom problemu, u nadi da poraste pomoć; da se uveća osjetljivost i osjećaj za prognanike; i da poraste solidarnost i briga sviju za one koji su ostali bez igdje ičega.

Želim svima uspješan rad i neka Gospodin Isus Krist, i sam prognanik, i neko vrijeme izbjeglica u Egiptu, blagoslovi napore, trud i nastojanje svih, posebno onih koji su podnijeli i još podnose teret dana i žege, kao Ured za prognanike i izbjeglice, kao Caritas i mnoge druge humanitarne organizacije, koje čine sve što je u njihovoj moći.

Još jednom, mnogo blagoslova i uspjeha u plodnom razmišljanju i razvijanju svijesti i solidarnosti, te kršćanske, Kristovske brige za svakog čovjeka, da bismo uspjeli i uspijevali »prepoznati u njima bližnjega i susresti, po njima, samoga Isusa Krista!«

To vam želim u ime Franjevačke visoke bogoslovije iz Makarske!

Fra D. Moro
Franjevačka visoka bogoslovija u Makarskoj

1. Prije mjesec dana proslavismo otajstvo Božića. Isus Spasitelj uzeo je put čovjeka. Od tada Utjelovljenje postaje središnje načelo crkvenog djelovanja.

U naše vrijeme Drugi vatikanski sabor, posebno u pastoralnoj konstituciji GS, nadahnjuje crkvenu praksu tim pristupom i putokazom. Sam papa Ivan Pavao II. sažima ga u rečenicu: »Čovjek je put Crkve« (RH, 14).

2. Sve što nam se dogodilo agresijom na Hrvatsku i BiH stavilo je pred nas bezbroj izazova.

• *Svi smo mi osjetili mnoštvo pitanja: Zašto? Je li sve to moguće? Zamislivo? Ovdje? Danas? Što sada znači biti čovjek? Susjed? Suživot?*

● Brezenita su pitanja i patnje onih kojima su život najbližih žrtvovani na oltar domovine, za slobodu.

● Posebice su, pak, teška pitanja onih stotina tisuća koji su poniženi u ljudskome dostojanstvu, koji su ogoljeni u duši i tijelu, koji su izgubili sve materijalno i iščupani sa svojih ognjišta, koji su osuđeni živjeti od dara i strpljivosti drugih: *naših prognanika*.

3. S jedne strane, usudio bih se upitati nije li se naša pastoralna javnost trebala prije, žurnije i zajedno suočiti s ovom složenom stvarnošću? Možda bi se bolje i lakše mnogi u svemu snalazili.

S druge strane, upravo zato smo i zahvalni KBF i vodstvu ovoga cijenjenog skupa, što su imali sluha i hrabrosti za ovu tematiku. Uvjereni smo da ćemo se morati dugo baviti svima nama i s onim u nama što će, kao posljedice, ostaviti rat u odraslima, mladima, posebno djeci.

Prognanici i izbjeglice jesu i dugo će još biti izazov za našu solidarnost te ljudsku i kršćansku zrelost.

4. U kontekstu solidarnosti htio bih izraziti divljenje tom našem jednostavnom puku, pojedincima i obiteljima, koji su iznenađujuće velikim intenzitetom pokazali nešto o čemu smo mnogi skeptično mislili: tj. je li i koliko ono temeljno kršćansko ušlo u našeg čovjeka-vjernika, a to je karitativni vidik kršćanskoga postojanja.

Ovo pozitivno iskustvo i spoznaja omogućuju nam da već sada temeljito i sistemski oformimo karitativni vidik, organizirano-crkvenog i pojedinačno-kršćanskog postojanja i djelovanja.

I predvodnici župnih zajednica su pokazali zaista velike, ali i zanimljive, stvaralačke sposobnosti i zauzetosti. Bili su i pošli s prognanicima. Dijelili s njima sve. Imali riječ utjehe. Šutnju. Supatili.

5. U ime Visoke bogoslovne škole Đakovo želim uspjeh ovom uglednom pastoralnom skupu i pozdravljam sve sudionike i nazočne.

*Dr. Pero Aračić, rektor
Visoka bogoslovna škola
Đakovo*